



Marginalskatt

Skatten på en inkomstökning

Uppdaterad 2013-06-26

ekonomifakta

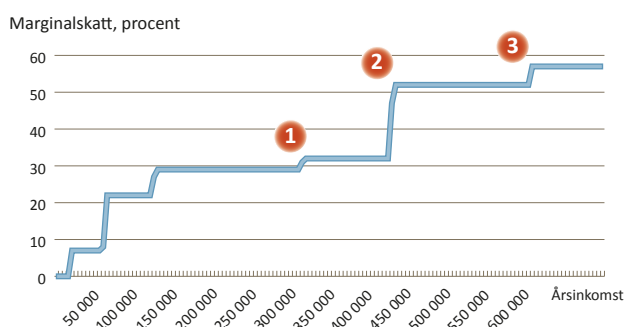


Vad är marginalskatt och värnskatt? Hur mycket trappas skatten upp med inkomsten? I detta faktablad ges en bakgrund till själva begreppen och en introduktion till hur marginalskatt kan påverka oss som privatpersoner och samhället i stort.



Marginalskatt är den skatt du betalar på en inkomstökning. Om din inkomst ökar med 100 kronor och 55 kronor av dessa går till skatt är marginalskatten 55 procent. Ju mer andelen skatt ökar med inkomsten, desto mer progressivt säger man att skattesystemet är.

Marginalskatt, år 2013



i

Diagrammet visar hur marginalskatten trappas upp i takt med inkomsten.

- 1) Jobbskatteavdraget i kombination med grundavdraget upphör att hålla marginalskatten på en lägre nivå än den kommunala skattesatsen.
- 2) Statlig skatt om 20 procent.
- 3) Statlig skatt om 25 procent (värnskatten).

Progressiviteten syns tydligt när man ritar in marginalskatten i ett diagram. Till en början är marginalskatten låg – klart lägre än kommunalskattesatsen som i genomsnitt ligger kring 31-32 procent. Vi betalar alltså inte kommunal inkomstskatt från första intjänande kronan, vilket annars är en ganska vanlig missuppfattning.

Faktum är att det inte är förrän årsinkomsten når omkring 320 000 kronor som vi börjar betala full kommunalskatt. Det är nämligen då som jobbskatteavdraget, i kombination med nedtrappningen av grundavdraget, upphör att hålla marginalskatten på en lägre nivå än den kommunala skattesatsen.

forts. ►



Regionala skillnader

Den högsta marginalskatten i Sverige varierar mellan 53,9 procent i skånska Vellinge kommun och 59,5 procent i Hofors, Gästrikland, år 2013. Hur mycket skatt man betalar på en inkomstökning beror alltså i ganska stor utsträckning på hur hög kommunalskatten är där man bor.

67
procent

Arbetsgivaravgift

Utgår man från hela arbetskraftskostnaden, alltså lön plus den lagstadgade arbetsgivaravgiften, uppgår den högsta marginalskattesatsen till 67 procent.



Ytterligare läsning

Långtidsutredningen tar upp värnskatten och margineffekter. Se till exempel sidorna 134-144. Klistra in denna länk i din webbläsare:

► <http://bit.ly/dY6zFV>

Marginalskatten beror inte bara på hur hög din inkomst är, även vad för slags inkomst du har spelar in och faktiskt även din ålder. Mer information om detta finner du på ekonomifakta.se:

► <http://bit.ly/ei0lxV>

På ekonomifakta.se kan du även göra en personlig inkomstskatteberäkning som visar hur hög just din marginalskatt är, både inklusive och exklusive arbetsgivaravgift:

► <http://bit.ly/azFplZ>



Det riktigt stora steget i marginalskattetrappan inträder dock när inkomsten stigit ytterligare en bit, närmare bestämt till 426 300 kronor. Allt man tjänar över denna punkt betalar man såväl full kommunalskatt som statlig inkomstskatt på. Den statliga inkomstskatten uppgår först till 20 procent, men stiger sedan till 25 procent när årsinkomsten når 604 700 kronor. Det är denna stegring som vanligtvis kallas för *värnska*, och den innebär att marginalskatten stiger till dess maximala nivå på omkring 57 procent.

Hur påverkar marginalskatten oss?

Anledningen till att vi har ett progressivt skattesystem i Sverige är för att utjämna inkomstskillnader. Men höga marginalskatter medför samtidigt en del oönskade konsekvenser, inte bara för dem som betalar dem:

- Det blir mindre attraktivt för individen att investera i utbildning. Även om en längre utbildning kan leda till högre lön, blir skillnaden efter skatt inte alltid särskilt betydande i ett starkt progressivt skattesystem. Särskilt inte mot bakgrund av att man både förlorar arbetsinkomst och skuldsätter sig under studietiden.
- Det blir mindre lönsamt att anstränga sig mer på jobbet för att höja sin lön eller nå en befördran. Kvaliteten på vårt arbete kan alltså försämrats.
- Antalet arbetade timmar i ekonomin blir färre eftersom den höga skatten gör det mindre lönsamt att arbeta. På fackspråk kallas detta för *substitutionseffekten*; vi väljer bort arbetstid till förmån för fritid. Det finns också en motverkande effekt, *inkomsteffekten*, som innebär att vi arbetar mer om skatten höjs. Detta för att kompensera för den lägre nettoinkomsten. Forskningen visar dock att inkomsteffekten inte är lika stark som substitutions-effekten.

Eftersom höga marginalskatter medför vissa negativa konsekvenser är utformningen av inkomstskatten en avvägning mellan å ena sidan fördelningspolitiska mål och å andra sidan samhällsekonomisk effektivitet. Var gränserna ska gå är naturligtvis till stor del en fråga om politiska uppfattningar. Det man dock kan konstatera, och detta görs i bland annat Långtidsutredningens slutbetänkande, är att den högsta marginalskatten i Sverige ligger på en så pass hög nivå att den riskerar att leda till minskade skatteintäkter. Därmed ifrågasätts även de fördelningspolitiska effekterna.



[S]katter som har så snedvridande effekter att de inte genererar några intäkter alls innebär en samhällsekonomisk förlust enligt alla rimliga värderingar av fördelningspolitiska aspekter. Därmed finns det mycket starka skäl för att den högsta marginalskatten i Sverige bör sänkas. Lämpligen genom att värnska avskaffas.

LU 2011, s. 143.

I KPMG:s årliga kartläggning över de högsta marginalskatterna hamnar Sverige år 2012 på andra plats, strax efter den karibiska önationen Aruba.

Högsta marginalskatt

1. Aruba	59 %
2. Sverige	57 %
3. Danmark	55 %
4. Nederländerna	52 %
5. Spanien	52 %
6. Österrike	50 %
7. Belgien	50 %
8. Japan	50 %
9. Senegal	50 %
10. Storbritannien	50 %
11. Curacao	49 %
12. Finland	49 %
13. Kanada	48 %
14. Irland	48 %
15. Israel	48 %
16. Norge	48 %
17. Sint Maarten	48 %
18. Portugal	47 %
19. Zimbabwe	46 %
20. Island	46 %
21. Australien	45 %
22. Kina	45 %
23. Frankrike	45 %
24. Tyskland	45 %
25. Grekland	45 %
26. Italien	43 %
27. Papua Nya Guinea	42 %
28. Luxemburg	41 %
29. Chile	40 %
30. Kroatien	40 %
31. Gibraltar	40 %
32. Sydafrika	40 %
33. Schweiz	40 %
34. Taiwan	40 %
35. Sydkorea	38 %
36. Marocko	38 %
37. Thailand	37 %
38. Argentina	35 %
39. Cypern	35 %
40. Ecuador	35 %
41. Malta	35 %
42. Turkiet	35 %
43. USA	35 %
44. Vietnam	35 %
45. Venezuela	34 %
46. Colombia	33 %
47. Nya Zeeland	33 %
48. Swaziland	33 %
49. Mozambique	32 %
50. Filippinerna	32 %
51. Polen	32 %
52. Guatemala	31 %
53. Indien	30 %
54. Indonesien	30 %
55. Malawi	30 %
56. Mexiko	30 %
57. Peru	30 %
58. Sierra Leone	30 %
59. Tanzania	30 %
60. Uganda	30 %
61. Brasilien	28 %
62. Samoa	27 %
63. Malaysia	26 %
64. Armenien	25 %
65. Bangladesh	25 %
66. Botswana	25 %
67. Dominikanska Republiken	25 %
68. Egypten	25 %
69. Honduras	25 %
70. Jamaica	25 %
71. Lettland	25 %
72. Panama	25 %
73. Uruguay	25 %
74. Sri Lanka	24 %
75. Syrien	22 %
76. Estland	21 %
77. Afghanistan	20 %
78. Fiji	20 %
79. Georgien	20 %
80. Guernsey	20 %
81. Isle of Man	20 %
82. Jersey	20 %
83. Libanon	20 %
84. Singapore	20 %

Källa: KPMG's Individual Income Tax and Social Security Rate Survey 2012

Övriga länder i studien (totalt 114) har en högsta marginalskattesats om maximalt 19 procent.

Genomsnittet (oviktat) ligger på 29 procent för samtliga 114 länder.